

Poques notícies han colpit tant el món del futbol en els darrers anys com el suïcidi de Robert Enke. Internacional amb Alemanya, qui va ser porter del Barça els anys 2002 i 2003 va patir una profunda depressió que el va empènyer a treure's la vida llençant-se a la via del tren el 10 de novembre del 2009, quan només tenia 32 anys. El seu amic Ronald Reng recorda la seva vida en un llibre. Per **Toni Mata i Riu**

Ronald Reng

PERIODISTA ESPORTIU I ESCRIPTOR

«ENKE NO VA SUPERAR EL PAS PEL BARÇA»

■ Teresa Reim es va posar molt nerviosa quan el preparador de porters del Hannover, Jorg Sievers *Colt*, la va alertar que aquell dia no hi havia programada cap sessió d'entrenament. El seu home li havia mentit, no agafava el mòbil i aquella dona que tres estius abans havia perdut una filla de dos anys va témer el pitjor. Robert Enke (1977-2009), porter de la selecció alemanya de futbol, amb un breu i accidentat pas pel Barça, es va llençar a la via del tren i va deixar que fos la mort l'única escapadòria a la profunda crisi depressiva que li impedia viure amb tranquil·litat. El periodista i amic Ronald Reng (Frankfurt, 1970), que va viure durant deu anys a Barcelona, n'ha escrit una emotiva i corpenedora biografia *-Una vida demasiado corta* (Contra) que l'ha obligat a recordar amb tot detall una tragèdia que va commoure el món del futbol. L'obra va mereixer el William Hill Sports Book Award del 2011, el guardó més prestigiós de la literatura esportiva.

■ Què va passar a Novelda, l'11 de setembre del 2002?

R El Barça va perdre per 3-2 contra l'equip d'aquesta ciutat d'Alacant una eliminatòria de la Copa del Rei, amb Robert sota els pals. Frank de Boer el va amonestar públicament, culpant-lo de la derrota. Enke no va assumir mai el fracàs del seu pas pel Barça.

■ El Barça és avui en dia l'equip de moda. Però aquest episodi ens recorda que no tant el club vivia temps agitats.

R Robert no va ser capaç de sobreposar-se en una entitat tan convulsa com el Barça. Quan ell hi va arribar era un club desesperat per aconseguir èxits, i calia una mentalitat molt forta per jugar-hi. Ell no la tenia.

■ De fet, des de Zubizarreta fins a la consolidació de Valdés, la porteria del Barça va ser una tortura per a molts futbolistes.

R És cert, aquesta pressió que es vivia aleshores al club era molt intensa en el cas dels porters. Però Robert no va ser l'únic. Riquelme era un jugador molt bo, ningú li podia treure la pilota, però tampoc la va superar. En aquell Barça, fins i tot Xavi semblava un futbolista vulgar. En el futbol, per tal que les coses vagin bé, totes les peces han d'encaixar. L'exemple més maco el va protagonitzar poc després Ronaldinho, que amb el seu somriure va canviar el rumb del Barça i li va donar estabilitat.

■ En el seu llibre, Frank de Boer és el dolent de la pel·lícula. Va parlar amb ell dels fets de Novelda?

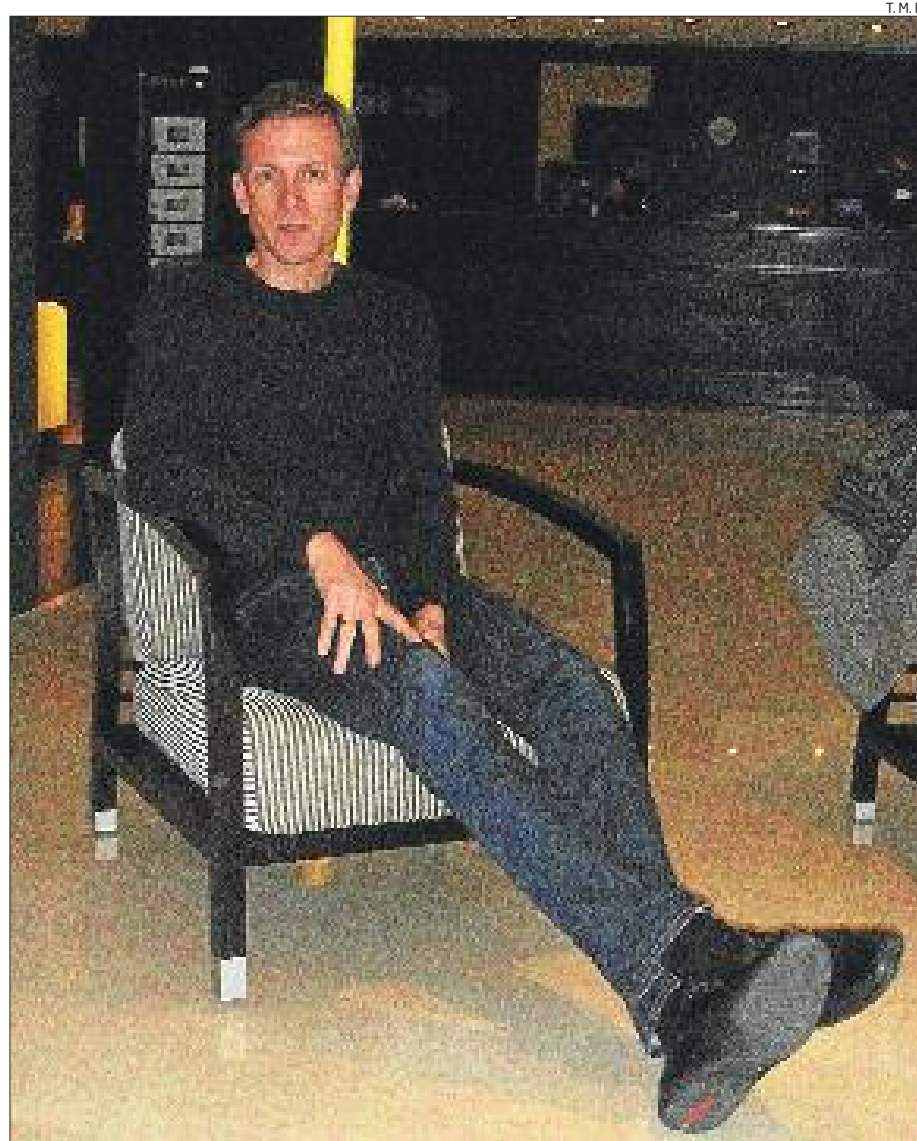
R No ho vaig fer, i sóc conscient que, en aquest sentit, l'he tractat de forma injusta.

■ Com a periodista no va creure necessari demanar a De Boer la seva versió?

R Aquí he fet d'escriptor i no de periodista. Volia transmetre al lector la crueltat dels fets de Novelda, com van afectar el Robert. I tampoc volia cap justificació, no volia que les paraules de De Boer deu anys després suavitzessin el record del que va passar aquell dia. Jo ja sabia que, quan sortís el llibre, els periodistes li demanarien el seu parer.

■ I com s'ha justificat?

R Ell no sabia res dels problemes mentals del Robert, i creu que les coses, en el futbol professional, s'han de dir a la cara, encara que

Ronald Reng va atendre aquest diari durant la seva estada a la capital catalana

això impliqui acusar un company de forma pública.

■ Es va disculpar?

R Mai ho ha fet, mai. Fins i tot Valdés m'ho va preguntar, i li vaig haver de respondre que De Boer mai va demanar perdó Enke.

■ El suïcidi és un tema tabú en el futbol?

R Avui ja no, el cas de Robert Enke va despatar el problema. Ara s'accepta que la depressió forma part de l'ésser humà, i el futbol alemany s'ha convertit en un mirall per a la societat en el tractament de la malaltia.

■ En el futbol espanyol es va viure el cas de Jesús Navas, que tenia atacs d'angoixa quan era lluny de casa. És equiparable?

R És un bon exemple. Tant el Sevilla com la selecció espanyola van tractar el tema bastant bé, van saber-lo esperar i ara Navas és campió del món. A Alemanya, fa poc es va viure un cas semblant amb el porter del Hannover Markus Miller. Va estar un any en tractament i ara, ja recuperat, és una persona feliç i continua jugant a futbol.

■ Com està Teresa, la dona d'Enke?

R Continua lluitant, tot i que sap que mai superarà la mort del Robert. Però ha de trobar el seu camí, refer la seva vida. Viu a Colònia i té una fundació que té el nom del seu marit per ajudar persones que tenen del mateix mal.

■ Perdre una filla, el marit i un germà en pocs anys de diferència pot tombar el més

valent. Vostè era amic d'Enke... d'on va treure el coratge per fer la biografia?

R No en tenia, de coratge, però era el desig de la Teresa i dels dos millors amics del Robert, el seu mànager, Jorg Neblung i el futbolista i antic company al Borussia Moenchengladbach Marco Villa. No els podia dir que no, però em feia por la reacció de la gent.

■ Temor infundat?

R Sí, per sort. Gisela Enke, la mare, m'ha comentat que el llibre li ha permès descobrir coses del seu fill que no sabia. La ferida encara és oberta, i la mateixa Gisela és incapaç de llegir el capítol de Novelda.

■ Ha percebut la impotència dels qui estimaven Enke per no haver fet alguna cosa més per impedir el suïcidi?

R Gairebé es va fer tot el que era humanament possible. Potser hi ha detalls, cosetes, que s'haurien pogut fer millor, com el tractament psicològic per telèfon amb el doctor Valentín Markser. No crec que aquesta sigui la manera més adequada de tractar una depressió. Però hem de tenir clar que Enke va fer més del que fa la gent habitualment per canviar, i no va ser suficient. Hem d'assumir que és una malaltia horrible.

■ Quin Enke va conèixer vostè?

R Sempre va ser el mateix, mai em va explicar el mal que tenia. Només ho sabien deu o dotze persones, tot i que jo m'adonava que era un home que patia més del compte.

■ «Frank de Boer mai va demanar

perdó a Enke per haver-lo acusat

públicament de la derrota al camp del Novelda en un partit de la Copa del Rei»

■ «Robert va arribar al Barça en un moment convuls, al club hi havia

desesperació per aconseguir èxits, i calia una mentalitat forta que ell no tenia»

■ «El matí del dia que es va treure

la vida vam parlar i vam quedar que

ens trucaríem a la nit. Quan m'ho van dir, vaig pensar que era un accident»

■ No hi havia felicitat en la seva vida?

R Sí, sí. Per exemple, quan va jugar al Tenerife. Allí era un home vital, que gaudia de la vida amb un somriure enorme. Quan van adoptar la Leila, després de la mort de la petita Lara, també se'l veia content. Però a Barcelona patia, feia cara de vella. I l'any en què es va matar, estava estrany, tot i que jugava al Hannover i apuntava a titular amb la selecció alemanya al mundial de Sud-àfrica. Estava tens, gairebé absent, tancat en si mateix.

■ Com li va quedar el cos quan va conèixer la mala notícia?

R El dia que es va treure la vida, al matí em va trucar i vam quedar que tornaríem a parlar a la nit. Quan m'ho van dir, vaig pensar que es tractava d'un accident, però una segona trucada ja em va posar sobre avís que no era això, exactament. Fins aleshores, jo no havia tingut cap tracte amb la mort, i allò em va deixar unes quantes setmanes en un estat d'excepció.

■ Hi ha una causa que expliqués la seva decisió?

R En la segona depressió que va patir, no hi ha un sol motiu. Es van acumular diverses coses, m'imagino que es devia trobar en un carreró sense sortida.

■ Teresa es fa algun retret?

R Suposo que sí, però arribes a la conclusió que si el Robert va decidir suïcidar-se era impossible aturar-lo. No pots estar el cent per cent del temps pendent d'ell, tampoc és bo tractar així una persona depressiva. Amb la medicació, la majoria de les depressions profundes es curen al cap de quatre, sis mesos.

■ Quan va viure a Barcelona, Enke va haver de ser ingressat?

R No, però va viatjar a Colònia per tractar-se. Aquí era suplent i li era més fàcil amagar-ho. Però quan va tenir la segona depressió, era internacional, no ho podia amagar.

■ La pressió mediàtica era terrible.

R Hauria estat millor no haver estat sota el focus mediàtic. No hi estava segur, no es podia moure, se sentia empresonat.

■ Per cert, sap que Robert i Teresa van freqüentar la Protectora d'Animals de Manresa, quan la també alemanya Heidi Straub n'era la presidenta?

R Sí, i tant! A la Teresa sempre li han agradat els gossos, durant els anys al sud d'Europa se'n va quedar uns quants.